

**Totivs Ivris Canonici Compendivm, Siue, Brevis Svmma In
Qvinque Libros Decretalivm Sacri Concilii Tridentini
Decretis Accommodata**

In Qva Ivris Canonici Primæ Institutviones, seu Elementa ita traduntur, vt plurima breuiter ac decisiuè explicentur, & Canonum, Glossarum, ac Doctorum receptorum auctoritate communiuntur ...

Axel, Johannes Honorius van

Coloniae Agrippinae, 1656

De ætate, qualitate & ordine præficiendorum. Titulus XIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61552](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61552)

penfat solus Papa si ignoranter dispensat episcopus, c. fin. hoc tit. c. fin. de schism. & c. & ibi Pan. & Can. non tamen delinquens, qui non potest cum ordinato à se in excommunicatione dispensare, etiam postquam fuit absolutus, & receptus in suo ordine, 1. q. 5. c. praesentium & ibi gloss. in verb. fratrum & Can. gloss. fin. in c. fin. de schismat. & ord. & c. Excommunicato t̄ maiori excommunicatione si conferatur ordo, imprimatur ei character, c. cum illorum & ibi gl. in verb. ordinibus de sent. excommunic. verum taliter excommunicatus, recipiens ordinem, si clericus est saecularis, deponitur ab ordine suscepto, & cum eo solus Papa dispensat, siue excommunicatio erat talis, quod eius absolutio referuabatur Papæ, siue etiam erat talis, quod ab ea poterat absolueri Episcopus, c. 3. & 4. de cleric. excommun. & c. ministrant Pan. in c. cum illorum nume. 1. de sent. excomm. c. 1. & 3. de eo qui furt. ord. suscepit. & Episcopus cum eo non potest dispensare, etiam si intraret religionem: Pan. in c. innotuit sub numer. 3. de eo qui furt. ord. suscepit. si est regularis, suspensus est ab executione ordinis, & dispensat cum eo Abbas, quia id ignorancia est probabilis, d. c. cum illorum §. fin.

De ætate, qualitate & ordine
præficiendorum.

Titulus XIV.

S V M M A R I A.

- 1 *Ætas viginti quinque annorum determinata est in dignitatibus inferioribus curatis, & parochialibus ecclesiis.*
- 2 *Ætas viginti duorum annorum in dignitatibus & personaribus non curatis.*
- 3 *Attingentia ætatis quatuordecim annorum sufficit in beneficiis simplicibus, & Canonicatibus Collegiatorum etiam insignium,*

& in dimidijs portionibus cathedralium ecclesiarum.

- 4 *Ætas viginti duorum annorum in Canonicatibus, & portionibus cathedralium ecclesiarum requiritur.*
- 5 *Super ætate in dignitatibus quis dispense.*
- 6 *Ætas requisita in Prioratibus regularibus, aut 25. aut 20. annorum.*
- 7 *Doctoratus vel licentia gradum quam beneficia requirant.*
- 8 *Ordo subdiaconatus requiritur in assumendo ad parochialem ecclesiam, in ceteris beneficijs ordo ad validitatem provisionis non exigitur, sed sufficit ætas in beneficio requisita.*
- 9 *Clerici compelluntur ad percipiendos ordines à Canonibus.*
- 10 *Item ab Episcopis cum distinctione, an obtineant per eos beneficia habeant annexos sacros ordines vel non.*
- 11 *Ordinationum recusationis causas canones ponderant, quando beneficia per clericos obtenta non habent ordines annexos.*
- 12 *Monachi admonitionem Abbatis ad omnes sacros ordines promouentur.*
- 13 *Facultates de non promouendo ad annum suffragantur.*

DICTO de ordinatis dicendum est de præficiendis, de ætate, qualitate, & ordine requisitis in electis siue promotis ad cathedrales, regulares, & collegiatas ecclesias, dictum est supra titulo de elect. In t̄ dignitatibus inferioribus, curatis, & ecclesiis parochialibus, determinata est ætas 25. annorum, in quâ sufficit, quod vltimus annus sit captus, c. cum in cunctis §. inferiora de elect. c. nemo de elect. in 6. cap. cum dignitates sess. 24. gloss. fin. in c. indecorum hoc tit. late Pan. in c. præterea numero 85. & seq. hoc tit. & collatio ijs qui non attigerint 25. annum facta, viribus omnino caret, c. licet. canon. de elect. d. c. nemo, Ad t̄ ceteras dignitates, vel personatus,

tus, quibus animarum cura nulla subest, viginti duobus annis non minores adsciscuntur, *d. c. cum dignitates §. ad ceteras sess. 24. Garc. de benef. part. 7. c. 4. numero 54. & seqq.* qui debent esse completi: *Garc. de benef. part. 7. cap. 4. n. 67. & seqq. referens declarat. interp. Concil. Trid. iure decretalium requirebatur, ætas 25. annorum. Pan. in c. cum in cunctis §. inferiora numero tertio, vers. sed quero quod si ista delect.* Eodem iure maior septennio & minor quatuordecim annis potest obtinere simplex beneficium. *glos. in c. si eo tempore in verbo ætatem & ibi Franc. & Can. de rescript. in 6. Garc. de benef. part. 7. c. 4. n. 4. & seq. c. 51. annum §. si vero de iud. in 6. præbendam cathedrali, c. cum ex eo & ibi glos. prima & Can. de elect. in 6. Rot. decis. 1. hoc tit. in antiq. Pan. in 6. 2. numero quinto, de insti. Vital. in clem. vt h. numero 21. hoc tit.* ac maior quatuordecim annorum, minor viginti quinque annis, potest obtinere officium in cathedrali, quod non vocetur dignitas, seu personatus; quia in talibus ætas non est limitata, & in ea ætate, potest regere suum patrimonium, *Innoc. in c. præterea hoc tit.* nisi habeat annexam administrationem, quale requirit vigesimum quintum annum. *Archid. in c. primo hoc tit. in 6.* Ex decretis Concilij Trident. ad beneficia simplicia, & canonicatus collegiarum ecclesiarum, etiam insignium. *Garc. de benef. p. septima c. 4. num. 36. & 39. & dimidias portiones in cathedralibus, sufficit prima tonsura cum attingentia ætatis quatuordecim annorum, cap. 6. sess. 23. Gonzal. super regul. de mens. & alternat. glos. 5. nu. 90. & plurib. seqq.* ac in omnibus ecclesijs cathedralibus omnes canonicatus, & portiones habent annexum ordinem presbyterij, diaconatus, vel subdiaconatus: episcopus autem cum consilio capituli designet ac distribuatur, prout viderit expedire, quibus quisque ordo

ex factis annexus imposterum esse debeat, si tamen, vt dimidia saltem pars presbyteri sint, ceteri verò diaconi, aut subdiaconi: antè hanc distributionem sacerdotales, diaconales, vel subdiaconales dici nequeunt ob requisitum à canone episcopi factum & ministerium: *l. que sub conditione §. fin. & ibi Bald. post num. 4. Salic. numero secundo. & DD. ff. de cond. Insti. Felin. in c. Rodolphus sub numero 38. vers. limita quarto de rescript. verum, quia concilium suâ auctoritate annexit omnibus ordinem sacrum in genere, idè in ecclesiâ cathedrali, in qua non est facta distributio sacrorum ordinum, requiritur, quod prouisus de canonicatu, aut portione ad minus attingat vigesimum secundum annum, alias collatio non valet: *Garc. de benef. p. 7. cap. 4. n. 15. & 28.* vbi tamen consuetudo laudabilior habet, vt plures, vel omnes si presbyteri, omninò obseruetur; *d. c. cum dignitates §. in omnibus.* ratio est, nam cum nullus ad subdiaconatum ante vigesimum secundum annum promoueri potest, *c. nullus imposterum sess. 23.* necessario sequitur, quod in portionibus & canonicatibus huiusmodi obtinendis, requiratur ætas viginti duorum annorum, aut viginti & vnus, *Seraph. decis. 500. & decis. 1138. per d. c. cum dignitates §. in omnibus sess. 25.* quia in istis requiritur consilij maturitas, & assiduitas obsequij, *c. super inordinata de præb. & ibi Host. Ioan. de lignano & DD.* Episcopus dispensat super ætate, in dignitatibus sine cura, cum illo qui vigesimum annum peregert, *c. i. hoc tit. in 6.* in curatis solus Papa, *glos. in d. c. primo in verbo non imminet & ibi Anchar. 10. An. numero 2. d. c. licet canon. & ibi Franc. numero quarto, & DD.* qui non censetur dispensare propter minorem ætatem, in supplicatione expressam, & subsecutam curati beneficij collationem, nisi expressè dicatur, super qua*

de vberioris dono gratiæ, tecum dispensamus, propter stylum curiæ *Cald. conj. 8. de rescript.* Ecclesia dispensatiuè minori concessa per clericos, non per laicos, regi & administrati debet, *cap. 2. hoc tit. Gemin. in d. c. primo numero quarto, & quinto, hoc tit. in 6. & ibidem Archidiacon. affirmant, quod episcopus in curatis dispensat, super ætate, exigente magna necessitate, vel utilitate ecclesiæ, non propter prerogatiuam meritorum personæ, sed curia Romana seruat contrariam opinionem, testibus Anchar. & Ioan. And. in d. cap. primo numero secundo, quia est absurdum, quod episcopus contra tam solemne Concilium debeat dispensare. *cap. dilectus de tempor. ordin. & ibi Pan. sub numero 6. & Can. gloss. in c. cum dilectus in verbo de arate de elect. & ibi Can. de in. ne Romani de elect. c. eam te hoc tit. late Pan in c. preterea numero quarto. & seq. hoc tit.* Prioratus regulares conuentuales alicui*

6 † religioso, nisi vigesimum quintum annum attigerit, alij curam animarum habentes, in quibus cura ipsa per presbyteros sæculares habeat exerceri non possunt cuiquam religioso conferri, aut committi, nisi vigesimum annum petegerit; *clement. 1. §. ceterum prioratus de stat. monach.* vbi verò cura debet exerceri per ipsummet religiosum, debet attigisse vigesimum quintum; *gloss. in §. ceterum in verbo & si & ibi Zab. in prima quest. facit cap. nemo de elect. in 6. in officijs regularibus claustralibus, vt est eleemosynaria sacristia, & alia similia seruanda est extrauag. Benedicti duodecimi, quæ benedictina vocatur. Secundo requiruntur honestas morum, & scientia, c. cum in cunctis §. inferiora de elect. c. eam te c. fin. & clement. prima hoc tit. Gonzalez. super regul. de mens. & alternat. à num. 60. vsque ad num. 126 & huius defectus deijcit iam promotum, *capite fin. hoc tit. cap. nisi §. pro defectu de renunciat.* non tamen Abbatem, si sit discretus, &*

Summa in Decretales.

peritus in regulâ per quam officium suum est limitatum, *cap. tuam & Pat. in cap. fin. nu. quinto, hoc tit. & ibi Zab. in secunda quest. Anchar. in fine Ioan. And. in c. fin. num. 4. hoc tit. & ibi Can. c. legi 16. quest. 1. & ibi post gloss. in verbo instructio Can. iure Canonico, in nullo beneficio requiritur aliquis gradus doctoratus, vel licentiæ: ex decretis Concilii Tridentini debet esse Doctor vel Licentiatus Theologiæ, aut iuris Canonici, assumendus ad episcopatum, c. 2. sess. 22. scholastriam, c. 18. si de cetero sess. 2. archidiaconatum, cap. 12. §. archidiaconi etiam sess. 14. penitentiariam ecclesiæ cathedralis c. 8. sess. 24. ac idem Concilium hortatur, non præcipit, ut in prouincijs, in quibus id commodè fieri potest; saltem dimidia pars canonicatum, in cathedralibus ecclesijs, & collegiatis insignibus, conferantur † Doctoribus, aut etiam Licentiatis in*

7 Theologiâ, vel iure canonico, c. 11. §. hortatur sess. 24. Prouisi de beneficijs quibuscunq; curam animarum habentibus, tenentur à die adeptæ possessionis, ad minus intrâ duos menses, in manibus ipsius episcopi vel eo impedito, coram Vicario, vel officiali, orthodoxæ fidei publicam facere professionem, & iurare se in Romanæ Ecclesiæ obedientiâ permansuros. Prouisi de canonicatibus & dignitatibus in ecclesijs cathedralibus, non solum coram episcopo, seu eius officiali, sed etiam in capitulo idem facere tenentur, alioquin prædicti omnes prouisi, ut supra fructus non faciunt suos, nec illis possessio suffragatur, *d. c. cum dignitates §. prouisi.* Tertio † ad regimen parochialis ecclesiæ, nõ

8 debet aliquis admitti, nisi sit subdiaconus, c. preterea hoc tit. excipe præsentatum à patre, no. c. fin. de instit. in 6. *summa Angel. in verbo Ecclesia n. 12.* Ex decretis Concilij Tridentini nemò ad dignitatem, canonicatum, aut portionem vel beneficium recipitur, nisi qui eo

ordine sacro, aut sit initiatus quem illa dignitas, præbenda, aut portio requirit, aut in tali ætate, vt infra tempus statutum, initiari valeat, *c. cum dignitates §. neminem sess. 24.* & ceteras qualitates integrè habere dignoscatur, alias irrita est prouisio, *d. c. cum dignitates §. neminem c. quicumque el. 2. §. fin. sess. 22.* Super defectu ordinis, archiepiscopi, *c. à multis & ibi gloss. in verbo metropolitani hoc tit. & episcopi dispensant, cum illis qui intra breue tempus possunt ordinari, c. præterea hoc tit. & ibi gloss. Zab. in 2. apof. & quest. 1. & Can. communiter,* olim permittebatur archiepiscopo dispensare, cum subdiacono circa episcopatū: sed non cum inferioribus, vnde nec hodiè cum inferioribus dispensabit, sed solus summus Pontifex, qui talem archiepiscopi licentiam non approbaret, *Zab. in d. c. à multis in fine Host. numero tertio, & 4. Ioan. And. numero octauo & Can. communiter.* Ordo ad validitatem prouisionis de beneficio, non exigitur contemporaneè, cum prouisione, quantumcunq̄ illi sit annexus ordo, sed sufficit, quod p̄st prouisionem se faciat promoueri, *c. si pro clericis de præb. in 6. c. quæris §. præterea hoc tit. Garc. de benef. part. 7. c. 4. nu. 44 & seqq. Zab. in c. significatum in 2. quest. de præb. Rot. dec. 1. n. 3. hoc tit. in nou. & habeat ætatem in beneficio requisitam: nam quantumuis paruum & modicum tempus desit, puta dies, vel hora; collatio illi facta est nulla, quia in limitatis à iure non licet arbitrari, *Garc. de benef. p. 7. c. 4. n. 82. vsque ad finem elem. generalis & ibi post gloss. in verbo in decimo octauo, Can. de stat. qual. & ord. præfic.* Clerici ꝑ compelluntur ad recipiendos ordines, & à canonicis, & ab episcopis, qui ad regimen parochialis ecclesiæ assumitur, si intra annum, à sibi commissi regimini tempore, numerandū, ad sacerdotium non fuerit promotus, ecclesiæ sibi commissæ, nulla etiam præmissa mo-*

nitio, est ipso iure priuatus, & eidem nullatenus, eà vice, iterato poterit conferri, nec ipse moram purgare, *c. licet canon. cap. commissæ de elect. in 6. & ibi gl. & Can. Religiosi prioratus conuentuales, vel non conuentuales curatos, etiam si cura ipsa per seculares presbyteros habeat exerceri, obtinentes, si intra annum, computandum à tempore collationis, seu commissionis sibi factæ, de eis, & possessionis eorum adeptæ, vel intra vigesimum quintum ætatis suæ annum, si antè ipsum, non conuentuales prioratus eis commissi fuerint, aut collati ad sacerdotium, (clem. 1. §. ceterum de stat. monach. cessante rationabili causa) non fuerint promoti, eo ipso, nulla etiam monitione præmissa, prædictis prioratibus, sunt priuati; qui ipsi iterū, ea vice, nullatenus conferuntur. Obtinentes ꝑ dignitates, seu beneficia, siquidè illis certus ordo est annexus, vt Abbatia, Præpositura, Decanatus, Archidiaconatus, Archipresbyteratus, *c. primo hoc tit. c. cum in cunctis §. inferiora de elect. & in cathedralibus ecclesijs, canonicis & portionibus vt dictum est, d. c. cum dignitates §. in omnibus sess. 24.* (qui iure decretalium, prout etiam inferiorum ecclesiarum canonicatus, nullum sacrum ordinè habent annexum, *Pan. in c. cum in cunctis §. inferiora num. 10. de elect. Boer. q. 171. in princip.*) & quandoq̄ue personatus, officio, vel præbendæ, *d. c. ei cui & ibi post gloss. Franc. n. 6. Ioan. And. nu. 6. & Can. communiter de præb. in 6. Rot. Fern. dec. 421. p. 1. clem. vt ij qui & ibi post gl. in verbo præbendas Can. hoc tit. Pan. in c. cum in cunctis §. inferiora numer. 10. de elect. certæ siue in præbendis, quæ tamen postea certificatae sunt, gloss. in clement. vt ij qui in verbo annexi & Car. compelluntur ab episcopis solis, absque adiunctis de quibus in cap. 6. sess. 25. Garc. de benef. part. 3. cap. 4. num. 18. & seq. ad istum ordinem suscipiendum, monitione, c. nullus & c. in-**

Et innovamus 60. dist. vel suspensione ab officio, dist. 74. in summ. Et ibi gloss. Et c. si qui & c. placuit. præmissis per priuationem, & amissionem dignitatum & beneficiorum, c. 1. hoc tit. c. cum in cunctis §. inferiora de elect. coguntque episcopi eos, diebus statutis, dictos ordines per se exercere, ac cætera omnia officia, quæ debent in cultu diuino præstare, sub pœnis etiam grauioribus, eorum arbitrio imponendis, cap. quicumque el. 2. §. ij. vero in fine sess. 22. ac iuxta dispositionem canonum, intra annum non habent vocem in capitulo, etiam alijs capitularibus concedentibus, nisi sint subdiaconi, clem. vt ij. & ibi gl. in verbo extunc hoc tit. c. quicumque, el. 2. sess. 22. post annum decursum, etiam si sint subdiaconi, absque alia monitione, nisi prius, impedimento cessante, promoueantur ad ordinem, beneficio pacificè possessio annexum, in capitulo vocè nullo modo habent etiam concedente capitulo, & perdunt dimidiam partem distributionum; clem. vt ij. §. illi vero & ibi Pan. n. 6. hoc tit. d. c. quicumque el. 2. quæ non accrescit alijs, sed datur ecclesiæ, Archid. in d. Clem. vt ij. num. 10. Et ibidem Zab. in §. illi vero n. 21. & seqq. Pan. num. 10. Imò locus est d. Clem. vt ij. qui, si quis per literas Papales ad hoc sufficienter consequitur beneficium non existens in ordine nisi etiam ad non recipiendum ordinem sufficientem dispensationem haberet, gl. in d. Clem. vt ij. qui in verbo annexi. possunt eligi ibi, vel alibi in prælatos, quia non est suspensio, sed subtractio certi iuris particularis, Imol. in d. Clem. vt ij. n. 13. Si non habent certum ordinem annexum, tunc in collegiatis secularibus, vel regularibus ecclesijs, vocem non habent etiam si ab alijs sibi concedatur, qui non est subdiaconus, d. Clem. vt ij. d. c. quicumque el. 2. ad actum, qui est expediendus, vt à priuatis, non à capitulo admittuntur, glossa in d. Clement. vt ij. in verbo in capitulo & ibi An.

char. numero tertio & quinto, Pan. in 6. vt puta ad collationem, optionemve in suo turno, perceptionem fructuum Vitalin. in d. Clem. vt ij. numero 16. & 17. Garc. de benef. part. 3. cap. 4. num. 29. & seqq. Gonzal. super reg. de mens. & altern. gloss. 34. nume. 118. Et c. Inuiti ad sacros ordines non compelluntur, & compellens punitur, cap. 1. & 2. 74. distinct. Et ibi gloss. mag. in summa. Verùm canonos attentè ponderant causas, recusationis ordinationum. Nam si recipit canonicatum, non intendens, ad sacrum ordinem promoueri, vt fructus ex eo percipiat, per aliquot annos, ipsum postea dimissurus, tenetur ad restitutionem fructuum eorundem, cum eos receperit fraudulenter, ille quoque, qui cum tali scienter contulit, ad seruandam ecclesiam indemnem obligatur, Pan. in c. relatum numero 7. de cleric. non resid. cap. commissa §. ceterum de elect. in 6. late Garc. de benef. part. 3. cap. 4. à numero 33. vsque ad finem. Quod si præfati ex solâ voluntate renuunt ordinari, propter utilitatem, vel necessitatem ecclesiæ, compelluntur ad sacros ordines, monitione, aut suspensione, præmissis, suscipere per amissionem locorû, & subtractionem beneficiorum, omni appellatione postposita, cap. quaris §. quod si pro solo hoc titul. cap. 3. & 4. 74. dist. cap. displicet. 23. questione quarta. Aut allegant impedimentum temporale ex delicto suo non proueniens, & excusantur, ac possunt appellare, si excusatio non admittitur, a. g. l. 1. §. si quis tuor. ff. quando appellat. sic. Si per culpam suam ad talem statum peruenerint, priuantur beneficijs, & non compelluntur ad ordines; gloss. fin. inc. 1. hoc tit. c. cum in cunctis §. inferiora in fin. & ibi gloss. in verb. si can. de elect. Idè obtinet, si ante adeptum beneficiû, in talem irregularitatem inciderint, qualitercumque, quia id in promotione suâ tacere non debuerant, cap. quando & cap. si n. 24. dist. capite exposuisti de

Corp. vit. ord. & c. nisi cum pridem §. persona de renunciat. Si maioribus ordinibus, propter occulta sua delicta, fatentur se indignos, inferiores præferuntur eisdem, & nisi in alijs Ecclesiæ seruitijs, valdè viles fuerint, auferuntur, eis beneficia, & alijs conferuntur, d. c. quæris §. statuentes c. fin. 74. dist. late de his glo. mag. in summa 74. dist. & in c. licet canon. in verb. priuatus de elect. in 6 & ibidem DD. Monachi

12 † quilibet ad inuentionem abbatis, ad omnes sacros ordines promouentur excusatione legitima cessante, *Clem. ne in agro §. penult. de stat. monach.* quam si habet monachus, & non exauditur, supplicet, vel appellet ad superiorem abbatis, ad instar serui supplicantis contra dominum, *l. i. C. de presb. Imper. offer. c. de priore de appell. c. nullus de iurepat.*

13 *Can. in d. clem. ne in agro §. penult.* facultates † de non promouendo præterquam in casibus in iure expressis, concessæ ad annum tantum suffragantur, *c. facultates el. 2. s. 7.*

De sacrâ vnctione.

Titulus XV.

S V M M A R I A.

- 1 Summi Pontificis caput chrisimate consecratur.
- 2 Imperatorem examinat, inungit, consecrat, & coronat Papa.
- 3 Reges quinquam inunguntur.
- 4 Regis brachium oleo delinitur.
- 5 Episcoporum caput & manus chrisimate delinitur.
- 6 Sacerdotum manus oleo inunguntur.
- 7 Christiani omnes bis ante baptismum vnguntur oleo, & bis post baptismum chrisimate.
- 8 Ecclesia vitur vnctione cum consecratur altare, dedicatur templum, benedicatur calix.
- 9 Romanus Pontifex non vitur baculo.

EX electis, ordinandis, & præficiendis, quidam inunguntur, idè subiungit de

sacrâ vnctione. Caput † summi Pontificis chrisimate consecratur, quia personam capit in pontificali officio representat. Ius † 2 & autoritas examinandi personam, à septemuitis principibus Germaniæ electâ in regem Roman. & promouendam ad imperiû, ad summû Pontificem spectat, qui eum inungit, consecrat, & coronat, *c. venerabilem de elect. Restau. Castald. de imperat. q. 17. & seqq.* plurima sunt imperatori reseruata cumulara per Restatum Castaldum in tract. de Imperat. quæst. 110. Reges dicuntur propriè vngi, impropiè verò consecrari, sed Episcopi dicuntur propriè consecrari, & † 3 quatuor reges duntaxat de iure vnguntur, Hierosolomyarum à Patriarchâ, Francorum ab Archiepiscopo Rhemensis, Anglorum à Cantuariensi, & Siculorum ab Archiepiscopo Barenis, summo Pontifice, vel alio Episcopo, aut Cardinale, cui summus Pontifex pro tempore committit, vt constat ex historijs regni Neapolitani; alij verò non nisi ex priuilegio eis comperat, *Prob. ad monach. inc. 2. n. 3. & 4. de præbend. in 6.* Brachium † regis oleo delinitur, siue humerus 4 vel armus, in quibus principatus propriè designatur: *c. i. §. vnde in veteri hoc tit.* Caput † 5 & manus Episcoporum chrisimate delinuntur, per caput mens intelligitur, per manus opera, *d. c. i. in princ.* Sacerdotum † 6 manus oleo inunguntur. Omnes † Christiani 7 vnguntur bis, ante baptismum oleo benedicto, primum in pectore, deindè inter scapulas, & bis post baptismum chrisimate sancto, primum in vertice, deindè in fronte, *c. i. §. quia vero.* In confirmatione frons chrisimatur; *d. c. i. §. penult. c. i. §. fin. de cogn. spirituali in 6 & ibi gloss. in verb. frontis.* Item † 8 ecclesia vitur vnctione, cum consecratur altare, dedicatur templum, benedicatur calix, *d. c. i. §. fin.* Extremam vnctionem infir-

mo